

Ergun V. Taşdemiroğlu

Isılab Ölçüm ve Kontrol Sistemleri A.Ş.
(QLAB'in) kurucusu

Isı Sayaçlarının Periyodik Muayene Zorunluluğunda Farkındalık Artıyor

6 Temmuz 2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 30470 sayılı Isı Sayaçları Muayene Yönetmeliği, üretildiği tarih itibarıyla 5 yaşını dolduran ısı sayaçları için muayene edilmesi ve damgalanması zorunluluğunu getirmişti. Bu sayaçlar için laboratuvara müracaatlar ise yılın başından Şubat ayının son gününe kadar alınabiliyordu. Kullanımda olan yüzbinlerce cihaz olduğu düşünüldüğünde, bu sürenin gereken farkındalığın sağlanarak başvuruların yapılabilmesi için yeterli olmayacağı öngörüldü. 12 Mart 2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Isı Sayaçları Muayene Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik", başvuru süresini Mayıs ayı sonuna kadar uzattı. 2019'da üretim tarihi 2014 yılı olan sayaçların periyodik muayene başvuruları alındı, 2020'de ise üretim tarihi 2015 olan sayaçların muayene yılı olacaktı. Ancak

kapsam genişletildi. 2015 yılından daha eski üretim tarihine sahip sayaçların da muayene başvurularının alınması söz konusu oldu ve 14 Aralık 2019 tarihli RG 30978 no.lu Yönetmelik ile süre uzatıldı. – (1) 26’ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sayaçlardan muayene süresi dolmuş olanlar için, periyodik ve stok muayenelerini yaptırmakla yükümlü olanların, 2020 yılı Ocak ayının başından Şubat ayının son günü mesai saati bitimine kadar servislere başvurmaları ve 31/12/2020 tarihi sonuna kadar bu muayeneleri yaptırmaları zorunlu hale getirildi.

Cihazların, Isı Sayacı Standardı EN 1434’e uygunluğunun test edilebildiği yeterliliğe sahip laboratuvarların sayısı 10 civarında. Bu laboratuvarlardan Isılab Ölçüm ve Kontrol Sistemleri A.Ş (QLAB’ın) kurucusu Ergun V. Taşdemiroğlu, Yönetmelikle başlayan süreci değerlendirdi...

Isı sayaçlarının periyodik muayene zorunluluğunu getiren yönetmeliğin uygulanmasındaki eksikler tamamlanıyor

Geçtiğimiz yıl çıkan Yönetmelik, halen yeterince farkındalık uyandırabilmiş değil. 3516 Ölçüler ve Ayar Kanunu’na göre Ocak ve Şubat ayını kapsayan kısıtlı başvuru süresi, Yönetmeliğin ilk uygulandığı yıl, bazı sorunların yaşanmasına sahne oldu. Verilen süre zarfında başvurusunu yapamayanlar, aceleyle piyasada buldukları en ucuz ısı sayaçlarına yöneldi. Kalite ve güvenilirliğin aranmadığı bu tür cihazların ilk kutusundan çıktığı an bile doğru ölçüm yapmadığını gördük. Her ısı sayacı, kendine has test prosedürlerine sahip. Üretici kuruluşlardan temin edilen test protokollerine uygun olarak ölçüm yapılması gerekiyor. Bazı laboratuvarlar, test protokollerine sahip olmadığı cihazların

da başvurusunu kabul ettikleri için yıl sonuna kadar gerekli ölçüm ve damgalamayı yapamadı. Ama her yeni uygulama, başlangıç döneminde eksiklerini ortaya koyuyor ve süreç içinde bu eksiklikler tamamlanıyor.

QLAB, en yüksek kapasiteye sahip, en fazla sayıda ürüne hizmet verebilen laboratuvar

Bu süreçte QLAB, çok fazla sayıda başvuru aldığı için yılın ikinci yarısında makine parkurunu ve kadrosunu genişletme yoluna gitti. 15.000 cihaz olan yıllık test kapasitesini 50.000’e çıkardı. Sayaçları muayene edebilmemiz için, her bir marka için test protokollerini edinmeniz, eğitiminizi almanız gerekiyor. Biz de çok sayıda firma ziyareti gerçekleştirdik, yurtdışında cihazlarla ilgili eğitimler aldık. Şu an pazardaki en yüksek kapasiteye sahip

laboratuvar biziz. Aynı zamanda ürün gamı olarak en çok sayıda markaya hizmet veren laboratuvarız. A sınıfı sayaçların hepsine hizmet verebiliyoruz.

Yaptığımız işin doğruluğundan emin olmamız gerekiyor. Bunun için doğrulama ekipmanlarına ve sistem otomasyonuna yatırım yaptık. Her sabah, ilk işimiz olarak, ekipmanlarımızın doğru çalışıp çalışmadığını kontrol etmek üzere doğrulama işlemlerimizi yapıyoruz. Doğrulama ile ilgili aylık ve altı aylık periyodla çok kademeli işlemler uyguluyoruz.

QLAB, TÜRKAK Akreditasyonunu alan ilk laboratuvar olacak

Test laboratuvarlarının kurulumu için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve TSE başvurusu ve denetimleri ile onay alınmıştı. Ama bu onayı alan kuruluşların iki yıl içinde Türk Akreditas-

yon Kurumu (TÜRKAK) tarafından akredite edilmeleri gerekiyor. İlk akreditasyon olarak bu alanda akredite ilk kuruluş QLAB olacak. Konuya ilişkin denetim sürecimiz tamamlandı. Yıl içinde belgemizin gelmesini bekliyoruz. Mayıs ayına kadar TÜRKAK akreditasyon belgesini almayan laboratuvarların yetkisi iptal olacak. Yeni laboratuvar kurmak ise daha güç hale gelecek. Zira artık doğrudan TÜRKAK akreditasyon belgesi için müracaat edilmek suretiyle başvuru yapılacak. İlk kez metrolojik bir cihazın muayenesi özel sektöre devredildiği için kamu, bu sürecin denetimini olabildiğince sıkı tutuyor. Bu sene bakanlıkça ısı sayaçları da SAYKOM (Sayaçlar Komisyonu) dahil edildi.

Stok muayeneleri ve şikâyet muayeneleri yıl boyunca yapılıyor

İthalatçı, satıcı firmaların stoklarında bulunan ve üretim tarihleri iki yıl, üç yıl öncesine ait cihazların, beş yılını dolduran cihazlardaki damga yenileme gereği yüzünden alıcı tarafından yeni tarihli damgasının olması talep ediliyor. Satıcı kuruluş da sipariş kesinleşince stok muayenesi istiyor, cihazlarına yeni tarihli damga alıyor. Bunun yanında damga süresi bu 2015 yılı olan kullanılmamış cihazlar için de muayene başvurusu, Ocak-Şubat aralığında yapılmalıdır.

QLAB'da yapılan testlerin talep türlerini üç grupta toplamak mümkün. Yasa gereği yapılması gereken ve başvuru süresi yasa ile tanım-

lanan periyodik ve stok muayenelerin yanı sıra süre sınırlamaları bulunmayan şikâyet muayeneleri mevcut.

Şikâyet muayeneleri de yılın her hangi bir zamanında karşımıza çıkabiliyor. Daire sakinleri, sayacının çok yazdığını, arızalı olduğunu düşünürse başvurulabiliyor, cihazının muayene edilmesini isteyebiliyor. Tüketici Mahkemelelerine intikal eden fatura itirazları gibi vakalarda, mahkeme doğrudan bu tür şikâyetleri, itirazları laboratuvarlara yönlendiriyor. Bu anlamda da mahkemeler açısından yönlendirebileceği bir merci doğmuş oldu.

Periyodik muayeneler için yasa ile belirlenen süreler var

Periyodik muayene başvurularının ve muayenelerinin yaptırılması bina yönetim kurulu, bina yönetimleri ve bölgesel ısı dağıtım, bölgesel ısı satış şirketlerinin sorumluluğundadır. Yönetmelikte yapılan son değişiklik ile bölgesel ısıtma dağıtım ve satış firmaları da kullanıcı (sorumlu) olarak tanımlanıyor. Bu sebeple bu sene bilgilendirme çalışmalarımız tesis yönetim firmalarını ve jeotermal enerji tedarikçilerini ve termik santral işletmecilerini de kapsıyor. Periyodik muayeneler için yapılan başvuruların öncelikle bir kabul aşaması bulunuyor. Yapılan ön tetkiklerde bazı cihazlar, muayene için kabul edilmiyor. Bunlar, elimizde test protokolü bulunmayan cihazlar olabileceği gibi, en başından testlerde onay alamayacağı muhakkak

görülen cihazlar da olabiliyor. Örneğin hiçbir bağlantısı olmadan durduğu yerde ölçüm yapan cihaza bile şahit olduk. Test için kabul edilen cihazlar, bir tutanak ile alınıyor, teslim edilirken de diğer bir tutanakla teslim ediliyor. Yapılan muayene değerleri ve cihazın seri numarası, muayene kayıt defterine işleniyor. Şubat ayının son gününe kadar alınan başvurular, Mart ayının ilk iş günü dijital ortamda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın datasına aktarılıyor. Mart ayının 15'ine kadar basılı evraklar halinde Bakanlığın İl Müdürlüğüne teslim ediliyor. Yıl sonuna kadar muayene edilen cihazlar ile ilgili raporlarımız da takip eden yılın başında yine İl Müdürlüklerine teslim ediliyor.

Sayaçların sökülüp takılması işlemleri de ehil kuruluşlarca yapılmalı

Isı sayaçlarının sökülme ve takılma işlemleri için her hangi bir sorumluluk almamakla beraber, dikkat edilmesi gereken noktalar konusunda uyarılarımızı yapıyor ve istenirse güvenilir kuruluşlara yönlendirebiliyoruz. Bu konuda ilk etapta uzaktan okuma, paylaşım yapan kuruluşlar öne çıkmıştı. Zira bu kuruluşlar, cihazlara aşinaydı ve deneyim sahibiydi. Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun bu işlemi yapacak kişilerin belgelendirilmesi ile ilgili bir çalışması mevcut.

Son söz...

QLAB, yaptığı testler ve muayenelerle bir ısı sayacının hizmet vermeye devam edip edemeyeceğini belgeliyor. Bu, çok ciddi bir sorumluluk ve biz bu sorumluluğun bilinci ile sürekli olarak işimize yatırım yapıyor ve bu alanda güvenin markası olmaya çalışıyoruz. **TM**

